

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šsmolerjez knihiczišćežerńi a płaczi šchtwórtlětnje 2.— hr. i portom 2.50 hr.

Njedžela Kantate.

Zak. 1, 13 18.

Nascha epistola naš pokazuje do hlubiny hrěcha a na wšětoč hny, naš warnuje přechod pucjom hrěcha, kotrehož kónz je hnjercz, a wabi na puc hny, kiž k žiwjenju wjedze. Přerušići hny tež hižom schoł; činiš-li to hišćeže, wróc hny! Na druhim chyl cze twój Bóh tak rad widzeč; dží jón! „Nježe Božo, hnil hny!“ i tutym sdychnjenczkom hny pschi sapočatku Božeje služby přechod hnyatym Bohom pokorjamy; „Bohu budž wěczny džak!“ iak Božu službu wobsamnjemy. Tuta dwojaka próstwa chze nashonjenje nascheje wutrobny wuprajic. Rospomńmy hny bliže stawišnu hrěcha w žiwjenju cžlowjeka.

1. Š wotkeł hrěchy pschińdže? Š křutnym warnowanjom našch tekst bludej napschecziwo stupa, so je Bóh spytowať k štemu, je je wón wina, hdyž cžlowjek šhrěšči. To je tola njemóžno. Wón je Wótz hnyetka, tak mohla cžemnosč wot njeho wuhadzeč? Wón je hnyaty, tak mohł pschicziina šleho hnyč? Wón nima špodobanje na hnjerczi bjesbóžneho, ale chze, so hny hny wobrocziť a žiwny hny, a njeje, so hny hrěšnikta se štaženja wutrohnyl, ani hnyojeho hny pschepuschecziť: tak mohla jeho wola hnyč, naš hrěšnikow šezinicz a do štaženja štorczič? A hdyž wot Boha špytowanje pschińdže, kaž džě je Abraham špytowať, jako k njemu džěchje: „Wšmi twojeho jenicžeho hny, kotrehož lubijech, a woprui jeho“, dha to njeje špytowanje k štemu ale pruhowanje wěry, i kotrehož ma Abraham pokřynjeny a žohonowany wuńcž. Njejsu tute wuczby, kóždemu derje snate?

A tola žane prózowanje hny hnyščišcho njenamať, dnyli to. winu hnyojich pschestupjenjom wot hny wobroczič a na druhich,

haj hnyo na Boha štorczič. Hižom přenje hnydne pschekřychenje na jemi běšche tuto: „Cžlowjecze, cžehodla hny to cžiniť?“ Wotmolowjenje: „Ta žona, kotruž ty mi dať hny, so hny pschi mni byla, da mi wot teho šchtoma, a ja jědžich“. A ta žona sažo hny jamolowja: „Tón had je nje sawjedł, so hny jědka.“ Wobaj hnyoj vad i tym šantolowitaj, so hny te wot Boha štworjene wobštejnoscze jeho pschicziina hny. Šak njemucžerpajomny je cžlowjekowy rošom, hdyž rěka, škucžemu škoscž samolwicz! Přaschej hny škóšnikta ja pschicziinu jeho pada. Wón wě czi wjele powjedacž wo njekničomnosčzi druhich, so pschi wšchěm šprawnym špjecžowanju pod wabjenjom štych pschikladow kolo wokolo, pod wšchědnej cžěžu pscheczežlich wobštejnoscžow njeje hnyak cžinicž mohł; jako njeby tola w hnyojim žiwjenju tež wjele dobrých pschikladow wokolo hnyje widžal, wjele pobožnych napominanjow a warnowanjom hnyšchal a wot Božeje hnydy wjele wabjenjom k dobremu šhonik. Njejsu ty hny tež podobne wuwinowanja špytať? Šdyž rjełnjesh: „Moji domjazny hny tak špjecžliwi a šwadowni, duž dnybju hny roshněwacž; moji hnyžobni hny tak pjenškřupi a njelepi, duž dnybju šczerpliwoscž šhubicž; ludžo hny tak hnyčizniwi, duž móžu hny jenož psches hnyšnu hnyčiziwoscž šchitacž; moje cžělo je tak škabe, moja krej je tak horza, moje pschinarožene wachnje je tak šhablate, cžehodla je Bóh nje tajkeho štworil? Pruhi šczerpliwoscze, kotrež hny mi nadpožžene, hny tak wostudle, duž dnybju w hnyojim rošmjeršanju hny wutschascž; wobštejnoscze, do kotrechž hny štajeny, hny tak polne loškomyhlynosčze, so hny njemóžu pschecziwecž, duž pjecža hny cžinju, hny piju, hny braju, žortuju, rešwam, a škóncžnje hny šahinu, — o, njeh je došč tajkeho šamolowjenja a wobškoržowanja, šhanja a hnyjenja; to wšchtko je dawno wot hnyojeho pižma šafasane a šakudžene, hdyž Jakub

rjetnje: „Nječ žadyn, hdyž budže spytowany, njerjetnje: ja budu wot Boha spytowany; pschetož Bóh bo njemóže k stemu spytowacž a wón nikoho njespytuje; njebludžeže bo, moji lubi bratšja.“

Alle hdyž hrěch njeje wot Boha jatwinowany, s wotkel dha pschińdže? Nasch tekst praji: „Kóždy budže spytowany, hdyž wón ham wot swojeho lóschta budže cžehnjeny a wabjeny“. Spytowacž k stemu bydlu po tajkim w nař. Jakub njepraji tu, kať je sth lóschť do nascheje wutrobny pschischoť; ale wón wě, so tam je; w naschim cžele njebydlu nicžo dobreho; myřl cžlowoskeje wutrobny je sta wot mladosceje. S wutrobny wufhadžaze ste požadanye cžini, so nař to k stemu spytuje, sčtož bē nam k pruhowanju nadpołożene, a nař w tym k padei pschinježe, sčtož dyrbjesche nam skadnoscež a pschiležnoscež bycž k swěrnemu wojowanju a k wježelemu dobycžu. Kať bo to stanje, bliže shonimy, řebi ros-pominajo:

2. kať bo hrěch rostwima. „Kóždy budže spytowany, hdyž budže ham wot swojeho lóschta cžehnjeny a wabjeny. Potom, hdyž tón lóschť je podjal, porodži hrěch; hrěch pať, hdyž je do-fonjany, porodži řmjercž“. Tu widžijach spocžatk, potracžowanje a tón; tuteho rostwimanya.

Spocžatk je tón, so lóschť, kiž we wutrobje byli, cžehnje a wabi. Kať rybať rybam a hajńť džitwinje wudžeńku a wabjeńku posticža, tak lóschť woli, so by ju s jeje řhowanťi wumabit, bly-schczatu ale sajědoženu řhłóschczęńku pschedepołożi, so by bo jemu podaťa. Tuta řhłóschczęńka je wužiwanye, wjeřele, sbože, kotrež jej lubi, hdyž jemu pokluča. Tu je nětko dwoje móžno. Pať wola, spominajo na swojateho Boha, wabjazemu lóschťej rajne ně! pschiwola. Duž bywa wabjenje pschego řlabře, řhadžaza řchřicžka sažo haņnje, a spytowanje je pscheminjene. Pať wola na pschisčeptanjach wabjazeho lóschťa spodobanje namaka. Duž jeho móž pschego bóle rořeže. Sawjedne wobrašy myřl pschego bóle rořhorja. S mateje řchřicžki móžny wohen nastanje, kotryž žyłu wutrobu řahori. A hdyž řkónčnje wola wšchitke řapjeranje puschęzi, hdyž je lóschť podjal, to řeľa, bo s knjesom nad woli řčiniť, hdyž je wola se řadanjom lóschťa pschesjene, stanje bo hrěšchny skutk. Prjedy hač bu Akhan paduch, bēschťej jemu wóčžto a wutroba požadliwej a řhłódněj sa žyřym řubřom; prjedy hač bu David mandželřtwofamať, bēschťej jeho wóčžto a wutroba do tuteho njeskutka řižom řwólniwej!

To je hróřbný postup, hdyž tak se řleho lóschťa hrěšchny skutk nastanje. Duž ředžbuť na řo, řtej na řtraži! Řrěch wotpoczuje psched durjemi; ale njeřschidať ty jemu jeho wolu, ale knjež nad nim! Komuž řo řba, so řteji, tón řo řhladať, so njeřadnje. Spomń na Lutherowe řłowo: So řtati nad twojej řłowu řetaju, temu njemóžeč řadžewacž; ale temu móžeřch a dyrbiřch řadžewacž, so njebychu na twojej řłowje řwoje řněřdo wariťe. So řte myřle a požadanya w tebi wuřtupja, psches to njemóžeřch, pschetož bjeř twojej wole a pschęčžimo twojej woli pschińdu; ale so řo w tebi řařyđia, so řaž řawjedne řuřlo w tebi řkutkuj, so tebi hrěch w naj-lubosniřchym wobrašu pschedřtajeja, kotryž cži nicžo, řřiba řbože, wjeřele, řrařne wužiwanye njeřschinjježe, temu móžeřch derje wo-baracž; nječžiniřch-li to, je jeničžy twojia wina, so řty řkutk woben-džesč. Abo chžyl ty řnano prajicž: Je mi pschinarodženy řty lóschť, na Božej waly wáženy, řež řižo hrěch, řchto wo to, hdyž řež řiřčęže řty řkutk wobenđu? Alle něřchto druhe tola je, řorjeń řhorosceže w řebi wóřęž, a psches łohke řiwjenje řhoroscež k wu-dyrjenju pschinjescež. Gladať řo řawjedženja řrěcha! Do řleho řkutka lóschť cžlowjeřej hańbu wosnje, so řebi njeby řaneho řwě-domnja cžiniť; po řtym řkutku jemu hańbu wróčžo da, so řebi hrěčhniť njeby řwěriť, s pokutu řhubjenego řyna řo k řwojemu Bohu řažo wróčžicž. Řeli so pať řo k Bohu njeřwóčži, řdže po-tom dže?

Pschi přeniť hrěšchnym řkutku njeřwostanje. Řrěch řo rostlinje řuna, kotraž chže řo dale rostoscež a rostwimacž, abo wóř-njeř, kiž pschego dale wokoťo řo pschima. Wón pschego wjařy mořy nad cžlowjekom dobywa, řo wuřonja a rostwima. Je pať řkónčnje dořrawiť, řež řněje, řchtož je řařłuziť, řmjercž. Wěřtym řrěcham je cželne řtaženje řa řjatomaj. Řjekasanz řo na cžele a na duřchi řraš; wopiřy řwoju řrowoscež řnicži, řwoju wolu njeřpokojny řebi wřcho wjeřele na řiwjenju řahubi a je řlepy pschęčžimo wřčemu dobremu, kotrež dořtawa. Druhim pschinježe řrěch hańbu psched řwěťom, řich wuřamka s cžesčowanja wřchitřich dořtrych, hdyž tu wadžafej a pschisłódnikej kóždy s pucža dže, hdyž řam na řadnjeneho wřchitřy s porřtami pokasuja, hdyž řam wot-řryty njeskutk řkucžerja do řařtwa řtorčži. Alle tuto řwontne řtaženje, tuta hańba řjes řudžimi njeje řiřčęže řyřy řalofiny řłóđ řrěcha, kotryž řakub řmjercž řjenuje. Sřmjercž, kotryž hrěch, hdyž je dořonjany, porodži, je duchowna, wěčžna řmjercž. Čłowjek bywa pschego bóle wotročž řrěcha; myřl na dobre puchňki pschego bóle řaprahnje; wón namaka řpodo-banje nad řtym; je po řwojich lóschťach a řadosečach řimy; wot řorřa wřcheho řiwjenja, wot řjednocženřtwa s Bohom řo pschego dale wotřaluje; řižom myřl na Božu bliřkoscež je jemu wohidna, řo modlicž je jemu wobęžežne a řkónčnje řo žyle wotřaji; Bože řłowo je jemu řwjerda řeč, řchřiž myřlaz řnapohlad. Móže řinat pschicž, hač řo deřčach w řeli řatamani duřwojo, hdyž řam pschiń-dže, jeho wuřniřščeja a řanja. Sřem k nam! Sřy řiwjenje wjedť řaž řy, duž řo cži řež řtať, řaž řam! To je hróřbný řónž, hdyž řo hrěch dořonja.

Dyrbi dha řať daloťo pschicž, njemóže dha rostwimanye řrěcha řo řadžerčę a řrěch řo pscheminjecž? Jenož jedyn to do-fonja, řnadny a řmilny Bóh, a tón řo chže. Sčto wón cžini:

3. so řo hrěch pscheminje? „Wřchitřon dořny dar a wřchitřon dořonjany dar pschińdže s wřřokosceže dele „wot Wótza řwěťka“. Wulřotne, řpodžiwne řłowa, řřwalobny řřerłušch, kotryž řwojeho řunjecža nima! Řiž je řwěřdy na njeřju řtworiť řažo řnamjenja wřcheho řboža a řpomóženja, móže jenož dobre a dořonjane dary daracž. Pschi řamnych řwěřdach móže řre je řo wotmēnjenje řtačž, řo řwěčža abo njeřwěčža, abo řo psches wobroczenie jeneje řčžka na druhu řadnje a řa řo řačžni. Alle řola Boha řajřeho wot-mēnjenja njeje; wot njeho jenož dobre wufhadža. Wřchitřo na-dobne a řubosne, řchtož duřchu řwjeřela a wutrobu woprawdže wřřchemja, wřchitře wulřotne řodawisny, kiž řu cžlowjestwu k řbožu a řohonowanju byře, řu Boži dar. Řeho najwřřchřchi dar je pať to řřhadzenie s wřřokosceže, nasch Sbožniť. Tón je psches řwoje řiwjenje, cžęřpijenje, wumřecže a řorjestacže nasche wumóženje dořonjať. Nasche řbože je řať řwjerdže řačžene, dořelž s wřřo-kosceže k nam pschińdže.

Alle to nowe řiwjenje, kotrež je Řhřystuř cžlowjestwu pschi-njeřł, dyrbi řo do řóždeho jenotliwego řařchęčępicž, řo by řo ros-wiřo a řłóđ pschinjeřlo. Kať řo to stanje? „Bóh je nař řplodžil po řwojej woli psches řłowo řeje wěrnosceže“. Najwřřchřchi dar, kotryž řčęřęčan, hdyž řo ře Řhřystuřej wobrocži, dořtanje, je nowe řarod. Tón pať řo wuřonja psches řłowo řeje wěrnosceže. Sčtož řy w duchownym nastupanju, to řy psches to řłowo, kotrež je wěrnoscež. Wono je tón móřť, kotryž je Bóh wot řwojeje wutrobny do twojej řwaritř; řa řóđžicžka, s kotrež řłoto a drohe řa-njenje, mořy wěry a řiwjenja, k řriřhej wofhudnjeneho cžlowjeřtwa pschińdu; řa řeja, kotraž řwjerde wutrobny rořbije; řudobje, s kotrehož řo twojia řačžna duřcha wofřchemja. Řařke řpodžiwno-mořy, to řłowo do wutrobny řplodži, kotraž řo jemu wotewřja! Řajři cžlowjek je žyle nowe cžlowjek; to řtare je řo minřlo, řaj wřchitřo je řo nowe řčžiniť. Wón nječžini wjařy po řunym wřřchňju tuteho řwěťa, ale řodawa řwoje cželo s jeho řtawami do

služby pravdosce. A runjež by tež hiščeže wšchelakore spytowanja šonit, wón je pšewinje pšes teho, kiž jeho je lubował. Haj wón je teho wěsty, so jeho nicžo njemóže dželicž wot luboče Božeje, kotraž je w Khrystuſu Jeſuſu, jeho Anjeſu.

Tak, luby kšescežano, směješ wšch pšicžiny doſež, mozu hrěcha a jeho bėdy dla ſkoržicž; ale ty kšesč so tež teho kšwalicž: Je kš hrěch mózny ſežinit, hnada je hiščeže móznischa. Naſche „Anježe, kšmil so!“ so pohluſchi wot džakowneho „kantate, ſpěwajče temu Anjeſej nowy kšerluſch!“ doniž jumu njepšchėndže do wěčneho halleluja. Hamjen. M. w Gr.

Nabožne počabi ewangelskich Sserbow f Bratrowskej gmejnje.

(Potracžowanje.)

2. Powšchitkowny wlitw bratrowskeje gmejny na najdych wótžow.

Sserbjo, pod ruku a robotu Němžow ſtejo, bėchu cžėbnjenu narod. Jich rěč a narodnosć naſad ſtupaſche, njedch bėchu tež njesj Sserbowſtwa pšched 200 lětami dale f wječoru, f ranju a polonju ſežahnjene hacž dženk. We wěſtym počabu bėchu podobni tamnym morawſkim bratram, kiž bėchu kšudy, pšched kšwėtom kšadny ſplah na Božej femi. Tola bėſche jich duſcha ja bōſſke wotewrjena, kaž jich waſchnje a kšarakter poſorny a cžichomny. Cžiste Bože kšlowo bėchu poſdžičo doſtali hacž Němžy. Sto lět po reformaziji halle poſutne pšalmy w macžernej rěčzi doſtachu, dwė ſeži lět po Lutherom přenje kšrotke ſpěwarſke f 199 kšerluſchami a jaſto lėiſtwny kšandže do pšcheložka zyleje biblije do Sserbſežiny. Wótžoj bėchu Božeho kšlowa žadni ale tež po nim žadoſežiw. Pšched 200 lětami bu wone wſchudžom we naſchich wožadach f kšetkow po porjedže krajneje ewangelsko-lutherſkeje zyrkwoje poſſicžowane; tola tež žadanje po wožebnym nawnarjenju a duchownym wužſchim ſtowaſchenju kšnjeſche, hdžež wutroba so móznischo poſbėhowaſche mjes žiwymi kšchescžijanſtimi bratrami a kšotrami, f kotrymiž so w najkšlubſchim roſumjachu. Wėſche wšchaf tež doſež ſwonkowneho, prošneho nabožniſtwa, kaž je pšchego bylo a je hacž do dženkniſcheho dnja. Kšchescžijanſke bratrowſtwa a towaſtwa bėſche f pietismom po kšranju, tež po kšerbskim, so počalo ſaměſežicž. Duchowna zyrkwicžka wožrjedž krajneje so tak twarjeſche. Zinfendorf po poſaſanju jeho kšlawneho kšmōtra, dwōrſkeho předarja Spenarja we Draždžanach, kotryž 1706 Sserbam Nowy testament w jich rěčzi cžilchecž a darmo roſdželecž da, kšwoju kšedžblimoscž na Sserbow njedoſahaze duchowne jaſtaranje ſkoži a f wuſchſchim hantſkim hejtmanom f Gersdorffom, kiž mējeſche ſbože kšwojich kšerbskich poddanow na jeho kšubach w Cžichonžach, Klufſchu, Wujeſdže, Pšchibuſu na wutrobje, ja tutych kšobu ſkuttowaſche. 1727 buſchtaj přeni kšrocž diaſporſkeje džekacžerjeje, bratraj Bohumil Wied a Jakub Reijer, f Sserbam poſkšlanej. Diaſporſke to r. džek w roſpřochenju so požohnowane džekanje bratrowſkeje gmejny ja hajenje ſtowaſchnoscže wožrjedž ewangelskeje krajneje zyrkwoje mjenowaſche. Požohnowane tak wěſeže kaž kšmjo Božeho kšlowa f ruku Božeho kšwjerja do role wutrobotw cžikšnjene a tu a tam roſežiſtane a roſpřochene pšod pšchinjeſe w ſežerpliwoſežzi. „Što je diaſporſki bratr?“ Tole praſchenje so 1765 w Hernhucže tak wotmōlwi: „Wón je w Jeſuſowej kšwi ſmſta wutroba a kšwėrny wožadnik a kšwojeje wuſchnoſežzi poſkšuchny a poddany“. Sserbow zunjemu cžucžu pšchpowjedanje wo Jeſuſowej kšwi a ſaſlužbje, kiž Herrnhutarjo a poſdžičo Wjelkomyž wuſbėhowachu a do kšrjedž wucžby ſtaju, napschecžiw pšchindže, a tym roſmjecženym duſcham baſam tajkeho ewangelia

troſcht pšchinjeſe, so so po kšylach f polonju wobrocžichu, hdžež jim f wuſboſo ležazeho Herrnhuta kaž f Božeho mēſta wofſchewjenje pšchitkhadžeſche. Pšodla bėchu pšchitkšowarjo bratrowſtwa tež namōlwneni, so bėchu so ja kšwojich duchownych modlili, jich lubowali a cžesčili. Herrnhutzny Jeſuſowu wuſchſchomēſchniſku modlitwu dopjelnicž pomhacž pštachu, „so bėchu wſchitzy jene byli“ — ale tež wuprajachu: „Kadſcho maſu cžrjōdku, kiž je ſprawna, hacž wulku hromadu, na kotrejž Šbōžnik žaneje cžesče nima“.

Wožrjedž kšerbskich wožadow tehdy někotři duchowni w jenej myſli, haj tež w ſwiſtu f Herrnhutaſkimi na duſchach džekachu. Pšchi Michaliſkej zyrkwi w Budyſchinje kaplan Pjech ſbudjenje doſonja, kiž so kšėtſje we wožadnych wſach roſpſchestrje. Tež duchowny Kuhn w Klufſchu, „muž je žiwym duchom, bohaty na kšlowach, pojdaty f kšōdym, polny ſapala Jeſuſej duſche pšchitwjeſež. Mile daloko ludžo f njemu pšchitkhadžachu.“ Dale duchowny Wiczaſ w Drodžishežu, poſdžičo w Retlizach, Šcholta w Kalezach. W lēcze 1733 so pať Butecžanſki duchowny hōrko na tym wupraji, so so we wokolnoſežzi Budyſchina zyle wulke wſy, hdžež so hiščeže lėhdy ſchesežo, kiž njekš wot Herrnhuta natkšnjeni. W ſhromadžisnach, kiž towaſſcherjo, tež hodžinarjo (ſchtundarjo) mjenowani, mjes kšobu wotdžeržowachu, bėchu němžy poſkli (diaſporſzy bratſja), kaž kšerbszy duchownje ſbudženi jednori mužoj rěčeli. Tak so Matej Lang w Dobroſchegach, Marcin Förster na Židowje mjenujetaj, kiž „buſchtaj w ſhromadžisnach wo ſchprucku abo ſtawje kšwojateho piſma rěčatej“, — dale krawž Khrystof we Wujeſdže, krawž Škop w Klufſchu, Matej Dolhi. Cžile hodžinydžeržerjo buchu jedyn cžab „Deputat“ (pšchidžel f ſežiwjenju) doſtawali a kšōde bėrſ lėta bu w Cžichonžach konferenza džeržana. Wožebje so Cžichonžy doſhe cžabſy ſhromadženiſchežo duchownje ſbudženych a pštazych byle. Wjena bratrow Šubert (1746) so tam mjenuja, potom domjazeho wucžerja Herſena a napoſledku Wiczaſa (Zehmana). Herſen, w hrodže bydlazy, bu kšōdu njedželu kšerbske předomanje, tehorunja kšriedu a kšobotu ſhromadžisnu džeržal a je pod titlom „Kšobny Jeſuſoweje njewjeſty“, ſbėrku do kšerbskeho pšcheloženych kšerluſchow, wudał. Po nim je so wěſty Wiſer juaty ſežinit, kiž je kšwoje wopnty tež do Delneje Lužicy hacž do Wėrbna a Lubnjowa wupſchestrjeł, so tež tam daloko roſpſchestrjene kšežazje džek bratrowſtwa naſta. Wot Cžichonž naſta tež bratrowſka gmejna we Małym Wjelkowje 1758, kiž po nēcim a po nēcim tež f pšchicžehnjenjom Sserbow roſežeſche a tutym wožebje kšluczeſche. Sserbszy je so tam kšobu předomalo, kaž so poſkli wot Wjelkowa w kšerbskich ſtatokach ſhromadžisny džerželi. Wjelkow bu 1772 kšamžna wožada.

(Potracžowanje.)

Kantate.

Jubilate, wyſkajče, bė njeno ſandženeje njedžele, dženkniſcha nam pšchitwōla: kantate, ſpěwajče! Tutōn cžab naſ na to dopomni, kaſ Jeſuſowi wucžomnižy so kšwojeho, pšes horjeſtacež jim f nowa darjeneho Šbōžnika wjeſelachu; wón cžze tež naſ f temu ſbudžicž, f wjeſelej wutrobu teho Anjeſa kšwalicž. Šižom džiwny Božeje ſtwōrby, kotraž je po dołhim ſmſkim ſpanju f nowemu žiwjenju wotucžila, naſ f džakownej radoſežzi poſbėhuja: kaſ halle roſpominanje wjele wjetſchich džiwow Božeje hnady naſche wutrobny pohnuwaja, trunam radoſeže f Božej cžeſežzi ſaſlincžecž dacž. Boha kšwalicž, to je to najwſchſche, f cženuž móže Boža hnada cžlowjeſka poſbėhneč. Boha kšwalicž je wjazny, hacž f njemu so modlicž, wjazny, hacž jemu so džakowacž. W modlitwoje ruku ja Bohom, kotrehož potřebamy, wu-

pschesczeryamy, w dżakowanju wobchwydczym, so je jeho ruka nam wuproscheny dar posticizka. Boha chwalicz može jenož tón, kiž ma jeho kameho, kiž je jeho kmitnu hnadu na kwojej wutrobje shonil. To je wošebitoscz njebjestich wójstow, kotraž jich pschede wschitkimi stwořenjemi wujnamjenja, so móža, kmedža, dyrbja kwojeho Knjesa do wscheje wěcznosczje chwalicz. Czim bóle je człowjeť njebjesz smyšleny, czim bóle ma wón tež na tutej wošebitoscz tamnych sbóžnych džěl, czim wótsischeho a wutrajnischo w jeho wutrobje tamny kwjaty chwalsny khěrlusch saklineži, kotryž kamo w najhlubšchej bolosczji žiwjenja, pod czežu kchiza, njewomjelnje. Kschesczijenjo ku kwi stajnje japoschtolskeho napominanja wědomni: Budžecze kóždy czať wjekeři!

Wšecze je knano tyd malo, kottiz ženje njesapomnja, so je to pschikuschnoscz kschesczana, wjekeři bycz. Najwjazh jich měni, so jemu srudoba a zelenje lěpje pschistoji, džili smyšlenje wjekeřeje wutrobje. Wěrnó je, so kwo kschesczanstwo se srudobu a zelenjom sapoczina. Bjes khlsw a bolosczow kwo njenarodži. Soddžiny pokuty, hđžež Bóh człowjeť do hlubiny jeho hrěschneje wutrobje hladacz dawu, njemóža bjes bolosnych hronow bycz. Ale kaž kwo i bolosczje pokuty wjekeři, sbóžna wěra narodži, tak je tež sa kschesczana czať srudoby jenož pschekhód k prawemu trajnemu wjekeřelu. Człowjeť, kotryž se sdychowanja a skorženja ženje wou njeprchindže, tež w kwojim smutnym žiwjenju dale njeprchindže, dofelž njeje sa tym pschichol, so je jemu hnada jeho hrěch wotewřala a jeho kamřne staranje sakasala. Namakamy druhdy bojasliwe dusche, kiž maja hrosu, kwo ras žyle poknemu, wopravdžitemu wjekeřelu pschewostajicz, jako dyrbjeli to posdžičcho se srudobu wotpokuczicz. Ně, Bóh njeje sawistny na sbože kwojich stwořenjom. To bč měnjenje starych póhanow, so jich bohwo człowjeťam jich sbože njeoppschjeja. Saj, někottsi kwi we kwojich wutrobach starosczje czinja, hdyž jim Bóh w jich žiwjenju wjekeři, radošny džěn wobradži. Město teho, so bychu kwo jemu sa to dżakowali a kwo na jeho darach pošylnili a wofschewili, pytaju kwi kwi někajki kchiz nadpotožicz, měnjo, so budža tak kwojemu Sbožnikaj podobnišči. Bóh kam wč, hdy je kchiz nam dobry, my njetrjebamy haj njekmēmny do kwjateje wole jeho wodženja pschinnacz.

Duž hladajmy kwo, so kwo na tajke waschne njeprschehřechimny. Esu hodžiny kwjateje radošczje, hđžež duscha Knjesowu mōz a krařnoscz na kwi shoni, tak hižo řadne: njechamy kwi tola řohnowanje dostateje hnady skasycz dacz, ale pschewostajmy Bohu, kať wón měru wjekeři a srudoby nam postaji. Jeli so kwo pať na naschey duschi hnadnje pschekrařnja, duž dyrbi tež kwasna radošcz ju napjelnicz; jeje wjekeři khěrlusch budže kwo jemu spodobacz. Wutroba, kotraž je w Bohu wjekeři, je najkmanišcha, nadowki žiwjenja dopjelnicz a jeho czeže swólniwje nořhcz.

Zyrkej a stat.

Udženja wosjewichimny, so bu D. Zhmels, profeschor na unwersicze w Lipsku, sa wjichscheho předarja a wizepresidentu konfiterija pomjenowanu a so smějemy drje w nim přrenjeho sakiskeho ewangelskeho biskopa. K tutemu wařnemu podawkej pschje nam nasch kberbki ksynodala, knjes wjichski wuczeř Hancocka, tole:

„D. Zhmels po kwojim powolanju k přrenjemu duchownemu a posdžičchim biskopej sakiskeje krajneje zyrkwoje krotku řeč džeržesche, i kotrejež chzu lubym czitarjam nascheho njedželiskeho lo-pjeńka někotre řady řdželicz:

Sa pscheczelne sbožoppscheczka k. presidenty kwo dżakujō, móžu prajicz, so wólbū pschijam, hdyž tež i czežkej wutrobu. Budžecze so mnu saczuwacz, sčto ma na kwi, hdyž dyrbju wuczeřske sastořstwo pschi unwersicze skozicz a czeže samolwjenje noweho sastoř-

stwa na kwo wřacz. Sšym kwi wschitko kwtnje pschewyřkil a kwm pschewo sařo k temu pschichol, so kwo wotwolakowacz njekmēm. Měnju, hdyž je Bóh w naschey krajnej zyrkwoi tajkeho sastořstwa wutworicz dak, a ja kwo do njeho powořam, so potom prajicz njemóžu: „Knježe, pošczel, kwož chzesch“. Wobschěrnny program sa moju pschichodnu dželatowicz Wam kschecze podacz njemóžu. Jenož i dwěmaj klowomaj japoschtola Pawořa chzu Wam prajicz, kať moje nowe sastořstwo wobhladuju: „Niz jako bychmy knjeřa byli na waschey wěře, ale my kwm pomoznizy wascheye wjekeřosczje“. „Wj přdujemy Jesom Khrysta, so wón je tón Knjes, my pať naschi wotrocžy Jesuřa dla“. Wj wschitzy saczuwamy wařnoscz tuteje hodžiny a ja móžu drje prajicz — njedžiwajo na mnje kameho — so je to sa zyrkwine stawisny wařna hodžina. Njemóžemy kschecze prajicz, sčto i teho sastořstwa budže, hdyž pať dyrbi wone někajki wunoschł mčcz, dha móže jón jenož pschesřhromadne džělo dozpicz. Zehodla wo Waschu podpjeru prošču. Sa njepróřču wo Wasche doměrenje we tym smyšlu, so budu wschitko prawje czinicz, a so njekmēm ničtón na mojim skutkowanju ničō wustajicz. Wjysche a kamotnišchich nař tón Knjes staja a dżakownišchi mamy jemu bycz, so kwo człowjeťojo namakaja, kiž nař kritizuja. Sdyž Wař wschitkich prošču, so byschczemi pschi mojim džěle pomoznizy byli, dha kwo to stanje i tym pschekhwědczenjom, so je pschi wschēm, sčtož nař džěli, řhromadneho doscz, sčtož nař jedna. Tak dořho hacz kwo wschitzy pod řhromadne wujnacze kkonjamy: „Khrystuř je tón Knjes“, tak dořho kwo pschewo sařh řhromadže namakamy. Sdyž i horzolubowaneho džěla do czežkeho noweho sastupju, dha njewotrjekřicze mi tu jemu řlužbu, wo kotruž Wař sařo se kwj. Pawořom prošču: „Proščecze sa mnje, so, hdyž k wam pschindu, i poknym řohnowanjom ewangelijona Khrystuřa pschindu“.

S bliska a ř daloka.

W Němřkej bu jich w lěczje 1920 džělenych 36 550 mandželstwom. To je jich 14 528 wjazh hacz w lěczje 1919. Na 100 000 wobydlerjom wulicizich to 59 džělenjom mandželstwa, w lěczje 1919 jenož 36 a w lěczje 1913 do žyřa jenož 27. To je nastřožaze a srudžaze pschiběranje. W Sakřkej pschindže jich to na 100 000 wobydlerjom 69 džělenjom. To je hižo troschku wjazh hacz pschereř sa žyřu Němřku. „Najwysche“ steji pať Barlin a i nim Hamburg; Barlin ma jich na 100 000 wobydlerjom 219 a Hamburg 223 džělenjom mandželstwa. To je wošebita řeč, kotruž tute licžby řečza, jenož niz řana posběhowaza! —

K rospominanju někotre řlowa Zinzendorfowe.

Wschě reformazije, kotrež kwo sapocznu wot hłowy, ruki, noři abo wot druhich stawow, njeřku ničō hódne, doniz njeje wutroba wopravdže wuczisčena! —

Porjedženka: W tydženišchej rosprowje i Hodžija ma řečacz, so směje kberbka předarřka konferenca řjeddu po kwjatkach řwoju nalětnu řhromadžisnu a to 1/4 hodž. w Sserbřkim Domje a so kwo tam kamřny džěn popořdnju w 2 hodž. Towarřstwo pomozh sa řtudowazhych Sserbow k wařnemu pošedženju řeřdže.

Řiřtowanje: K. w B. sa Bože řpicze (Rogate). — B. w B. sa Graudi.

Czischcz Ssmolerjeř knihicizschczernje a kniharņje, řapiř. družřtvo i wobmjeshowanym rukowanjom, w Budyřchinje.